

A2 Latin Unseen Prose (Livy) Past Paper: - (Passages on the Celtiberians)

1. Translate into English. You should write your translation on alternate lines.

Ambassadors from a Spanish city, besieged by the Roman commander Gracchus, carry out their business without pretence or formality.

Ubi Gracchus suos iam admovebat, venerunt legati ex oppido, quorum sermo rusticus erat; non enim dissimulabant se bellum facturos esse, si vires sibi essent. petiverunt igitur ut sibi in castra *Celtiberorum* ire liceret ad auxilia accipienda. permittente Graccho, abierunt et paucis post diebus alios decem legatos *Celtiberos* secum adduxerunt. media dies erat, et praetorem rogaverunt, ut iuberet aliquid vini sibi dari. exhaustis primis poculis, iterum poposcerunt, magno *risu* circumstantium.

The sight of the Roman army proves a deterrent to the Celtiberians.

tum maximus natu ex eis 'missi sumus' inquit 'a gente nostra, qui cognoscamus qua re freti arma nobis inferas.' his dictis, Gracchus exercitui egregio fidentem se venisse respondit: quem si ipsi inspicere velint, quo certiora ad populum referant, potestatem se eis facturum esse. postero die, Gracchus omnes copias armatas ad se decurrere iussit. quibus visis, legati *Celtiberorum* suos deterruerunt ab auxilio circumsessae urbi ferendo.

LIVY XL, 47 (adapted).

Celtiberi, -orum (m.)   the Celtiberians (a Spanish tribe)

risus, -us (m.)   laughter

(50 marks)

